

Uppsatsskrivning – Rekommendationer från Avdelningen för Industriell Ekonomi.

Att skriva uppsats fordrar planering och struktur! I samband med uppsatsskrivning kan extra energi på tankar och motiv bakom uppsatsen resultera i många insparade timmar av redigeringsarbete och ”onödig” fakta insamling. En uppmaning i detta sammanhang är därför att påbörja uppsatsarbetet med att gå igenom strukturen av den blivande uppsatsen. Ett förslag på olika delar som en uppsats bör innehålla ges därför nedan. Vi vill dock innan Ni börjar säga att en uppsats inte behöver vara uppbyggd på nedanstående sätt i detalj, men vi rekommenderar denna struktur som en god början innan Ni uppnår en viss känsla för hur Ni kan lägga upp Er uppsats.

I det förslag som ges nedan finns först en rubrik som visar på innehållet i respektive del och vi ger även en beskrivning av vad respektive del skall innehålla. I slutet av avsnittet om struktur ges förslag till hur referenser skrivs. I vissa avsnitt görs vissa påpekanden om vad som skall finnas i en C-uppsats eller B-uppsats, och vad som skiljer dessa uppsatstyper åt förklaras i påföljande avsnitt. I samma avsnitt beskrivs även vad som gäller för A-nivå.

De rubriker som anges nedan kan med fördel bytas ut mot andra rubriker som överensstämmer med innehållet i respektive avsnitt.

Struktur för uppsats

Titelsida

Innehåller titeln på arbetet, datum och författarnas namn (inkl. födelsedata och e-postadresser). Datum skall vara inlämningsdatum. På reviderade versioner anges det senare inlämningsdatumet så att olika versioner kan skiljas åt. På titelsidan anges även nivån på arbetet, kursnamn, examinator, läroanstalt samt institution.

Sammanfattning

I sammanfattningen ges på högst en sida en sammanfattande bild av uppsatsens innehåll, d v s problem, syfte, metod, (ev. resultat) och slutsatser.

Innehållsförteckning

Skall ge en bild av innehållet i uppsatsen. Vi rekommenderar att alla rubriker mellan inledning och slutsatser i uppsatsen numreras. Endast rubriker upp till max tre undernivåer skall dock vara med. Sammanfattning, innehållsförteckning och referenslista skall stå med i rätt ordning men skall vara onummerade.

Bakgrund

I inledningskapitlet ges läsaren en introduktion, problembild och en motivering till ämnet som Ni har valt att skriva om. Tanken här är att belysa sådana samband som är av vikt för uppsatsen och som ”lockar” in läsaren i det valda ämnet och förklarar någon form av problem eller övergripande frågeställning. Bakgrunden skall dessutom vara uppbyggd på ett sådant sätt att syftet med uppsatsen kommer som en naturlig nästa del och fortsättning. För att klargöra Ert bidrag kan även tidigare undersökningar belysas.

Syfte

Syftesbeskrivningen för uppsatsen skall vara klar och koncist beskriven och logiskt följa av inledningen. Syftet är att undersöka det problem som uppsatsen handlar om och *inte* att skriva en uppsats. Det skall ge läsaren en så pass klar bild att denne utan tvekan vet vad som skall avhandlas i uppsatsen. Syftet måste även formuleras så att det kan diskuteras och sedan

behandlas i slutsatsen. En hjälp i detta fall är att även lyfta fram frågeställningar, d v s frågor för att behandla syftet.

Avgränsning (valfritt)

I avgränsningen specificeras klart och tydligt vad uppsatsen skall beröra. Om Ni av speciella skäl anser att det är något som bör belysas i fråga om uppsatsens omfattning anger Ni det här.

Metod

I metoden beskrivs tillvägagångssätt/metod för uppsatsen. Här ges motiv till *vad* som utförts och *hur* detta har gjorts. Ni skall även belysa *varför* ni utfört de moment som Ert arbete behandlar. Metoden skall sammantaget visa på medvetenhet rörande de val som görs i skrivandet. I en C-uppsats görs metoddiskussionen utförligare och skall innehålla vetenskapligt synsätt. Dessutom skall kvalitetsbegrepp såsom reliabilitet, validitet och generaliserbarhet behandlas i uppsatser på C-nivå.

Teoretisk referensram

I detta kapitel ges en beskrivning över de olika begrepp, bakgrunder och definitioner som skall vara utgångspunkt för uppsatsen. Ni tar alltså upp de teorier/koncept/filosofier som används för att analysera problemet. Ni kan eventuellt presentera en analysmodell, som klargör de begrepp och samband som ni valt att använda.

Beskrivning/Kartläggning/Avhandling/Resultat

I denna del presenteras huvudinnehållet i uppsatsen. I empiriska undersökningar¹ handlar det både om beskrivningar och resultat av själva undersökningen. I litteraturbaserade studier redogörs för olika författares syn på problemet. Avsnittet kan vid behov delas in i flera avsnitt. I en beskrivning ges endast en beskrivning av en situation eller ett fenomen som skall analyseras. I denna del är det väsentligt att inte analysera, vilket innebär att inga typer av bedömningar eller dylikt görs i denna del.

Analyserande diskussion

I detta avsnitt analyseras och diskuteras avsnittet beskrivning/kartläggning/avhandling/resultat med avseende på det som skall uppfyllas enligt syftet och de frågeställningar som presenterats. Diskussionen kan företrädesvis struktureras efter frågeställningarna. I de fall en analysmodell framtagits används denna. Resultatet av studien analyseras i förhållande till vald teori och annan litteratur. Även begränsningen med den metod Ni valt och de resultat ni presenterat diskuteras. Ge även förslag till fortsatta undersökningar av ”nya” problem som Er uppsats givit upphov till.

Slutsatser

Slutsatserna skall svara mot syftet och kan ses som sammanfattningar av vad som framkommit i uppsatsen. De frågor som ställts i anslutning till syftet besvaras.

Referenser

Källor till information ges genom en källhänvisning eller en referens. Referenser kan göras på en mängd olika sätt. Vi föreslår följande sätt:

Referenser i löpande text

Referensen skrivs: *författare årtal*, t ex Brown 1998.

---

¹ Undersökningar som behandlar eget insamlat material eller undersökningar av något objekt eller fenomen). Se t ex Arbnor, I. & Bjerke, B. *Företagsekonomisk metodlära*. Lund: Studentlitteratur, 1994, pp 39-40.

Referensen kan sedan placeras antingen i texten eller i fotnot. Välj ett av dem och håll Er till det i hela uppsatsen:

Alt. 1) Exempel: "Det finns flera studier som undersökt hur outsourcing påverkar företagens produktivitetsutveckling (se t ex Heshmati 2000). Enligt Nutek (2000, sid xx) kan dock inga sådana effekter avläsas.

Alt. 2). Exempel: "Det finns flera studier som undersökt hur outsourcing påverkar företagens produktivitetsutveckling¹. Enligt Nutek² kan dock inga sådana effekter avläsas."

Längst ned på sidan skrivs då:

¹ se t ex Heshmati 2000

² Nutek 2000, sid xx

Sidnummer är nödvändigt om Ni använder direkta citat från en annan författare, i annat fall är det inte ett krav om än önskvärt.

Referenslista

Bok:

Författare (efternamn, intitaler i förnamn). (år). *Titel* (kursiv). Förlagsort (ej tryckort): Förlag.
Exempel: Axelsson, B. (1996). *Kompetens för konkurrenskraft*. Stockholm: SNS Förlag.

Bok kapitel:

Författare. (år). Titel på kapitlet. I redaktörens namn (red.). *Bokens titel* (kursiv). Förlagsort: Förlag, sidnummer för kapitlet.

Axelsson, J.R. & Bergman, B. (1999). Att bygga och riva pyramider. I Nilsson, T. (red.). *Ständig förbättring*. Solna: Arbetslivsinstitutet, 31-96.

Artikel i journal:

Författare. (år). Titel på artikel. *Journalnamn* (kursiv), Vol. xx, No yy, sidnummer.

Bryce, D.J. & Useem, M. (1998). The Impact of Corporate Outsourcing on Company Value. *European Management Journal*, vol. 16, No. 6, 635-643.

Rapporter skrivs som böcker.

Internet:

Eventuell författare, *titel*, www.domännamn.com, access datum

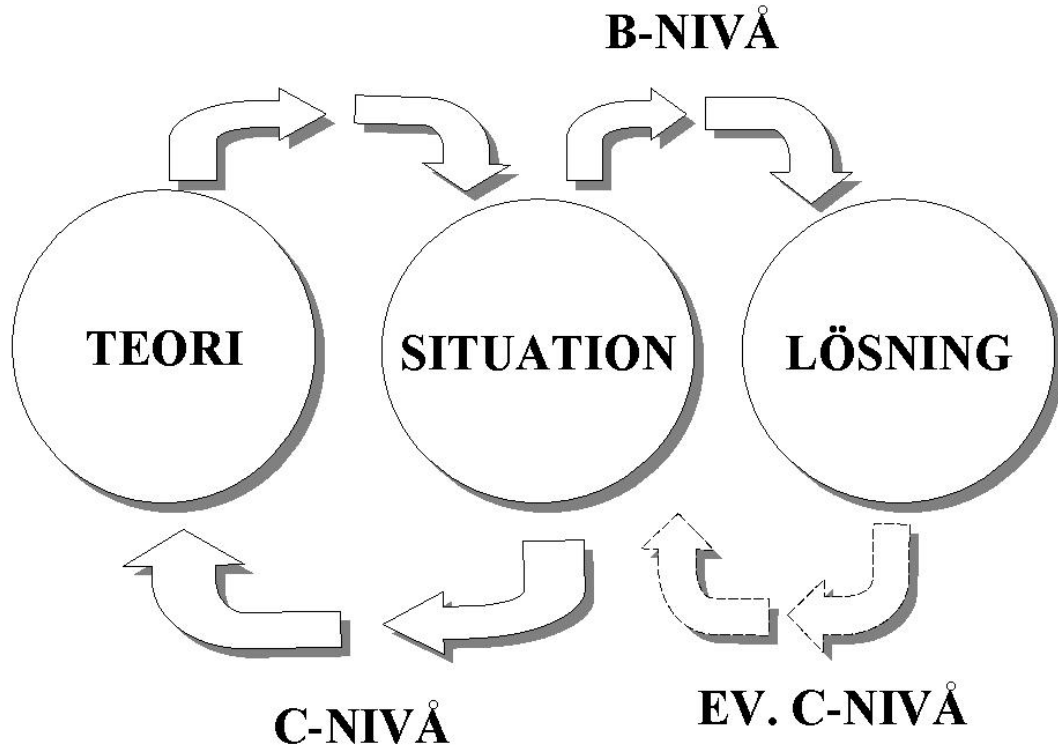
Konsultguiden. *Analys av managementkonsulter 2000*. www.konsultguiden.se, Access 2001-04-23.

Intervjuade personer:

Peter Andersson, produktionschef, Ericsson Radio Systems, intervjuad 2001-04-23, under 2 timmar

A-, B- eller C-nivå?

Det kan vara svårt att veta vad som skiljer olika nivåer åt. En uppsats på A-nivå skall beröra grundläggande kunskaper i ett visst ämne, och påföljande kurser på B- och C-nivå är fördjupningar inom ämnet. Det finns dock fler aspekter i vilka en B-uppsats skiljer sig från en C-uppsats. En B-uppsats är en uppsats som är riktad mot att lösa ett visst problem eller en uppgift. En C-uppsats har en mer teoretisk inriktning där inte uppgiften i sig skall vara i fokus utan teorin skall vara i blickfånget. Följande figur kan visa på skillnaden:

Figur 1 Bild över B- och C-nivå.

Vad figuren skall visa är att i en B-uppsats används teori som en bakgrund till att lösa en uppgift vid en given situation. I en C-uppsats är det istället teorin som är det centrala. En möjlighet är också att även framställa en lösning och sedan återföra till situation och teori. Ett exempel kan påvisa en skillnad, jämför dessa två:

Syftet med denna uppsats är att utifrån ett processsätt ge förslag på förbättringar/förändringar samt motivera hur kvalitetsarbetet kan förbättras och kostnader minskas.

Mot följande:

Syftet med denna uppsats är att utvärdera processsättets inverkan på lönsamheten i ett medelstort företag.

Vilken är skillnaden? I det första kan en tydligare fokusering mot uppgiftslösande synas, till skillnad från det andra där syftet i sig är riktat mot processsättets inverkan, d v s någon uttalad uppgift att lösa finns ej.

En B-uppsats är egentligen riktad mot lösande av uppgifter, medan en C-uppsats är riktad mot det aktuella ämnet i sig. Exempel på ämnen för en C-uppsats är följande:

- Jämförelser mellan olika teorier/koncept/filosofier.
- Utvärdering av olika situationer med hjälp av teorier/koncept/filosofier.
- Utvärdering av olika teorier/koncept/filosofier i vissa situationer.
- Utveckla nya teorier/koncept/filosofier

Som exempel inom olika ämnen kan ges följande:

Industriell Miljöekonomi:

B-nivå: Syftet med denna uppsats är att kartlägga kemikaliehanteringen ur miljösynpunkt samt ge förbättringsförslag.

C-nivå: Syftet med denna uppsats är att utvärdera hur livscykelanalys utförs vid produktutveckling i medelstora företag.

Logistik:

B-nivå: Syftet med denna uppsats är att kartlägga, analysera samt ge förbättringsförslag på informationsflödet i två givna situationer, industrialisering (TTM) och serieproduktion (TTC), hos Företaget AB.

C-nivå: Syftet med denna uppsats är att undersöka hur informationsflödet skall styras i försörjningsprocessen i två givna situationer, industrialisering (TTM) och serieproduktion (TTC).

Industriell Organisation:

B-nivå: Syftet med denna uppsats är att utvärdera samt ge förbättringsförslag på outsourcingstrategin för företag A.

C-nivå: Syftet med denna uppsats är att utvärdera matrisorganisationens förmåga att hantera ansvarsfördelning vid olika grader av kundorientering.

Kvalitetsstyrning:

B-nivå: Syftet med denna uppsats är att utifrån ett processsynsätt ge förslag på förbättringar/förändringar samt motivera hur kvalitetsarbetet kan förbättras och kostnader minskas.

C-nivå: Syftet med denna uppsats är att utifrån ett TQM-perspektiv, med speciellt fokus på ständiga förbättringar och processledning, analysera innehållet i APQP och utvärdera dess möjlighet att fungera som ett verktyg i ett offensivt kvalitetsarbete.

Vid ytterligare frågor ber vi Er kontakta avdelningen för Industriell Ekonomi.

Med vänliga hälsningar

Avdelningen för Industriell Ekonomi, Högskolan i Gävle.

Mer information står att finna om ni läser igenom "Handledning för examensarbeten vid Institutionen för teknik" som finns att hämta på <http://www.hig.se/t-inst/pdf/exhandl.doc>.

För fortsatt läsning eller förtydligande rekommenderas att ni läser t ex

- Arbnor, I. & Bjerke, B. *Företagsekonomisk metodlära*. Lund: Studentlitteratur, 1994.
- Eriksson, L-T. & Wiedersheim-Paul, Finn. *Att utreda, forska och rapportera*. Malmö: Liber ekonomi, 1997.
- Andersen, H. *Vetenskapsteori och metodlära – en introduktion*. Lund: Studentlitteratur, 1994.